

IRÁNYMUTATÁS

IRÁNYMUTATÁS

a kapcsolt vállalkozások, köztük a részesedések
kezeléséről

EIOPA-BoS-25/522

Elfogadás időpontja: 2025. november 26.

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

IRÁNYMUTATÁS A KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSOK, KÖZTÜK A RÉSZESEDÉSEK KEZELÉSÉRŐL

BEVEZETÉS

1. Az 1094/2010/EU rendelet (EIOPA-rendelet) 16. cikkével összhangban¹ az EIOPA kiadja ezeket az iránymutatást ad ki a kapcsoló vállalkozások, köztük a részesedések kezeléséről.
2. Az iránymutatás a 2009/138/EK irányelv (Szolvencia II) 92. cikk (1a) és (2) bekezdéséhez és 111. cikk (1) bekezdés m) pontjához,² valamint az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68., 168. és 171. cikkéhez³ kapcsolódik.
3. A jelen iránymutatás címzettjei a Szolvencia II. irányelv szerinti felügyeleti hatóságok.
4. Ezen iránymutatás célja, hogy útmutatást nyújtson a kapcsoló vállalkozások – köztük a részesedések – azonosításához és kezeléséhez, biztosítva a tagállamok megközelítésének egységességét.
5. A jelen iránymutatás alkalmazásában a részesedő vállalkozás az a vállalkozás, amely kiszámítja szavazolótőke-megfelelési helyzetét. A kapcsoló vállalkozás kifejezés az adott részesedő vállalkozásnak a Szolvencia II. 212. cikk (1) bekezdés b) pontjában meghatározott kapcsoló vállalkozására vonatkozik.
6. A jelen iránymutatás holisztikus megközelítést követ. Először a kapcsoló vállalkozások különböző típusainak azonosítását írja le, beleértve a részesedéseket is. Ezt követően kiterjed a kapcsoló vállalkozások különböző típusainak kezelésére, különösen a pénzügyi intézményekben és hitelintézetekben való részesedésekre, valamint a stratégiai részesedésekre.
7. Amennyiben a jelen iránymutatás egy kapcsoló vállalkozás értékelésére vagy értékére hivatkozik, az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 13. cikkére kell hivatkozni.
8. Az iránymutatás a kapcsoló vállalkozások, köztük a részesedések egyedi alapon történő kezelésére vonatkozik. A legtöbb esetben egy kapcsoló vállalkozásnak a részesedő vállalkozás szempontjából történő azonosítása és a csoport céljaira egyedi entitásként történő azonosítása megegyezik. Egyes esetekben azonban lesznek különbségek: a kapcsoló vállalkozás tevékenysége lehet olyan, hogy a részesedő vállalkozás és a kapcsoló vállalkozás a Szolvencia II. 213. cikke szerint nem tartozik a csoportfelügyelet alá. Ezen kívül előfordulhat, hogy egy csoporton belül több jogalany rendelkezik szavazati joggal vagy tőkével egy vállalkozásban, melyek összességében eléri vagy meghaladják az adott vállalkozás szavazati jogainak vagy tőkéjének 20%-át. Ebből kifolyólag csoportszinten ez a vállalkozás kapcsoló vállalkozásként kerülne azonosításra. Ha azonban mindegyik, a csoporton

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1094/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatásiügynökség) létrehozásáról, valamint a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/79/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 48. o.).

Az Európai Parlament és a Tanács ² 2009/138/EK irányelve (2009. november 25.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II) (HL L 335., 2009.12.17., 1–155. o.).

³ A Bizottság (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. október 10.) a 2009/138/EK irányelv kiegészítéséről (HL L 12., 2015.1.17., 1. o.).

belüli jogalany részesedése 20% alatt van, az adott vállalkozást a csoporton belüli egyik jogalany sem azonosítaná kapcsolt vállalkozásként az egyes jogalanyok szintjén.

9. A jelen iránymutatásban meg nem határozott fogalmak a bevezetésben említett jogi aktusokban meghatározott jelentéssel bírnak.
10. A jelen iránymutatás 2027. január 30-tól alkalmazandó, és hatályon kívül helyezi a kapcsolt vállalkozások, köztük a részesedések kezeléséről szóló iránymutatást (EIOPA-BoS-14-170), és annak helyébe lép.

1. IRÁNYMUTATÁS – AZONOSÍTÁS

11. A részesedő vállalkozásoknak a saját maguk mint különálló jogalany szempontjából történő értékelés alapján kell azonosítaniuk a kapcsolt vállalkozásaikat és részesedéseiket.
12. A közvetlenül vagy ellenőrzés útján fennálló részvénytulajdonon alapuló kapcsolt vállalkozások azonosításakor a részesedő vállalkozásnak meg kell határoznia:

- (a) a tulajdonában lévő szavazati jogok az adott vállalkozás szavazati jogainak százalékában kifejezett arányát;
- (b) a vállalkozás által kibocsátott részvénytőke bármely osztályába tartozó, a részesedő vállalkozás tulajdonában lévő összes részvénynek az adott vállalkozás által kibocsátott részvénytőke százalékában kifejezett arányát, függetlenül a szavazati jogoktól.

Amennyiben az a) vagy a b) pont értéke legalább 20 %, a részesedő vállalkozásnak az adott vállalkozásban fennálló befektetését részesedésként kell kezelnie.

A Szolvencia II. hatálya alá tartozó biztosítóban vagy viszontbiztosítóban fennálló részesedés esetén az a) pont szerinti értékelés általában az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 69. cikk a) pont i. alpontjában említett befizetett törzsrészvénytőkéhez, a b) pont szerinti értékelés pedig a befizetett törzsrészvénytőkéhez és az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 69. cikk a) pont v. alpontjában említett befizetett elsőbbségi részvényekhez kapcsolódik.

13. A részesedő vállalkozásoknak gondoskodniuk kell arról, hogy képesek legyenek azonosítani a kapcsolt vállalkozások jegyzett tőkéjében bekövetkező változásoknak az előző bekezdésben ismertetett értékelésre gyakorolt hatását minden alkalommal, amikor a részesedő vállalkozás a Szolvencia II. 102. cikkével összhangban kiszámítja szavatolótőke-szükségletét.
14. Amennyiben a kapcsolt vállalkozás a Szolvencia II. 212. cikk (2) bekezdése szerint azon az alapon kerül azonosításra, hogy részesedő vállalkozás ellenőrző vagy jelentős befolyást gyakorolhat fölötte, a felügyeleti hatóságoknak figyelembe kell venniük a Szolvencia II. 212. cikk (4) bekezdésében meghatározott és a Szolvencia II. 212. cikk (5) bekezdésében említett szabályozástechnikai standardokban részletesebben meghatározott tényezőket.

2. IRÁNYMUTATÁS – PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEKBN ÉS HITELINTÉZETEKBN FENNÁLLÓ RÉSZESEDÉSEK AZONOSÍTÁSA

15. A részesedő vállalkozásoknak akkor kell egy kapcsolt vállalkozást pénzügyi intézményként vagy hitelintézetként kezelniük, amennyiben az a Szolvencia II. 92. cikk (2) bekezdésében említett intézmény. Ezek a leírások kiterjednek minden olyan intézményre, amely az említett cikk alapján leírt tevékenységet végez, függetlenül attól, hogy az intézmény esetleg nem tartozik az említett cikkben említett jogi aktusok hatálya alá.
16. A részesedő vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy azt a pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló részesedést, ahol a szavazati jogokban vagy a tőkében való részesedés közvetett, ugyanúgy kezeljék, mint azt a pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló részesedést, ahol a szavazati jogokban vagy a tőkében való részesedés közvetlen.

3. IRÁNYMUTATÁS – STRATÉGIAI RÉSZESEDÉSEK AZONOSÍTÁSA

17. A részesedő vállalkozásoknak az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 171. cikkével összhangban a következőképpen kell azonosítaniuk a stratégiai részesedéseket:
- (a) a szavatolótőke-szükségletük kiszámításához a standard formulát használó részesedő vállalkozásoknak attól függetlenül kell azonosítaniuk a stratégiai részesedéseket, függetlenül attól, hogy a részesedés biztosítóban vagy viszontbiztosítóban, pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben, vagy bármely más kapcsolt vállalkozásban áll-e fenn;
 - (b) a szavatolótőke-szükségletük kiszámításához belső modellt használó részesedő vállalkozásoknak a pénzügyi intézményekben vagy hitelintézetekben fennálló stratégiai részesedéseiket csak annak értékelése céljából kell azonosítaniuk, hogy alkalmazandó-e az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikk (3) bekezdése.
18. Az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 171. cikkében foglalt követelményeknek való megfelelésük igazolásakor a részesedő vállalkozások nem bonthatják fel a részesedést különböző részekre, egyes részeket stratégiaiként kezelve, másokat pedig nem. Amennyiben egy adott részesedést stratégiaiként minősítettek:
- (a) pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben való részesedés esetén a szavatolótőkébe történő valamennyi befektetés stratégiai;
 - (b) bármely más kapcsolt vállalkozás esetében a részesedésbe történő valamennyi tőkebefektetés stratégiai.
19. Az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 171. cikk a) pontjával összhangban a részesedő vállalkozásoknak képesnek kell lenniük mind minőségi, mind mennyiségi értékeléssel igazolni, hogy a tőkebefektetés értéke valószínűleg lényegesen kevésbé volatilis. Az értékelés céljából a részesedő vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy:
- (a) az idők során egységes és megfelelő értékelést alkalmazzanak mind a részesedésre, mind az összehasonlítási alapként választott egyéb eszközökre;
 - (b) figyelembe vegyék a saját maguk által a részesedés értékére gyakorolt hatást.
20. Annak igazolása során, hogy a befektetés jellege stratégiai jellegű, az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 171. cikk b) pont i–iii. alpontjával összhangban a részesedő vállalkozásoknak:

- (a) meg kell jelölniük, hogy szándékaik szerint meddig marad érvényben a részesedés fenntartására vonatkozó stratégia;
 - (b) figyelembe kell venniük a piaci feltételeknek a vállalkozás fő irányelveire gyakorolt hatását;
 - (c) azonosítaniuk kell minden jelentős tényezőt, amely befolyásolja vagy korlátozza, hogy a részesedő vállalkozás képes-e fenntartani a stratégiáját, és azt, hogy hogyan lehetne, illetve hogyan fogják mérsékelni ezeknek a hatásait.
21. A tartós kapcsolat fennállásának az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 171. cikk b) pont iv. alpontja szerinti bizonyítása során a részesedő vállalkozásoknak a következő kritériumokat kell figyelembe venniük:
- (a) a két vállalkozás közötti stabil kapcsolat tartósan fennáll-e;
 - (b) ez a stabil kapcsolat szoros gazdasági kötelékhez, a kockázatoknak és az előnyöknek a vállalkozások közötti megosztásához, illetve az egymástól eredő kockázatoknak való kitettséghez vezet-e;
 - (c) a két vállalkozás közötti kapcsolat formája, mely lehet többek között tulajdonlás, közös termékek vagy forgalmazási útvonalak, keresztértékesítés, vegyesvállalatok vagy más, hosszú távú működési vagy pénzügyi kapcsolatok létrehozása.
22. Az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 171. cikk b) pont v. alpontjával összhangbanamennyiben a részesedő vállalkozás egy csoporthoz tartozik, azokat az irányelveket kell tekintenie a csoport intézkedéseit vezérlő vagy korlátozó főbb irányelveknek, amelyeket a végső anyavállalat határoz meg, vagy ha ez nem így van, azokat, amelyeket a csoport egészére vonatkozó főbb irányelveket meghatározó vállalkozás fektet le.
23. A részesedő vállalkozásoknak dokumentálniuk kell az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 171. cikkében és a (18)–(22) bekezdésben meghatározott kérdések figyelembe vételét, beleértve minden egyéb a témába vágó tényezőt, a vonatkozó alátámasztó anyagokkal együtt.

4. IRÁNYMUTATÁS – AZ (EU) 2015/35 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ BIZOTTSÁGI RENDELET 68. CIKKE ÉRTELMEBEN VÉGGENDŐ SZÁMÍTÁSOK HATÁLYA

24. A pénzügyi intézményekben és hitelintézetekben fennálló részesedések értékének az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikkének alkalmazásában történő meghatározásakor a részesedő⁴ vállalkozásoknak mind a közvetlen, mind a közvetett tőkerészesedéseket és egyéb szavatolótőke-elemeket figyelembe kell venniük.
25. A részesedő vállalkozásoknak a következő megközelítéseket kell alkalmazniuk:
- (a) a közvetlen részesedések esetében az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikkének alkalmazásában a pénzügyi intézményekben és hitelintézetekben fennálló részesedéseknek a részesedő vállalkozás által a Szolvencia II. értékelési elveivel összhangban meghatározott értékét kell felhasználni;

⁴ Ez magában foglalja a Szolvencia II. 92. cikk (2) bekezdésében meghatározott valamennyi részesedést.

- (b) az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikke alapján nem kell figyelembe venni az a pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló részesedést, amely közvetett módon, egy pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló másik részesedés útján áll fenn, mivel az a) pont értelmében ennek értékét a pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló közvetlen részesedés értékének már tartalmaznia kell;
 - (c) pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló közvetett részesedés miatti levonásra csak akkor kerülhet sor, ha a részesedő vállalkozás és a pénzügyi intézmény vagy hitelintézet közötti kapcsolt vállalkozások nem pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló részesedések;
 - (d) pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló egyéb közvetett részesedések esetében az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikkének alkalmazása céljából a kapcsolt vállalkozás által az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 13. cikkével összhangban meghatározott értékét kell használni;
 - (e) az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikkének alkalmazása céljából használt értékeknek a részesedő vállalkozás pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben közvetlenül vagy közvetve fennálló tulajdonának arányát kell tükröznie.
26. Az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 69. cikk a) pont i., ii., iv. és vi. alpontjában szereplő elemek 10%-ának az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikkének alkalmazása céljából történő kiszámításakor a részesedő vállalkozásoknak az alapvető szavatolótőke-elemeknek azt az összegét kell felhasználniuk, amelyet még nem csökkentettek a pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló részesedésekre való tekintettel az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikkének megfelelően alkalmazott semmilyen levonással.

5. IRÁNYMUTATÁS – PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEK BEN VAGY HITELINTÉZETEK BEN FENNÁLLÓ RÉSZESEDÉSEK MIATTI LEVONÁSOK

27. Amennyiben az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti összegek nem vonhatók le az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikk (5) bekezdésében rögzített, megfelelő szintből, a vállalkozásoknak az alábbi megközelítéseket kell követniük:
- (a) amennyiben a levonandó tételek nem kerültek besorolásra az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikk (5) bekezdése szerinti szintekbe, minden összeget az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 69. cikk a) pont i., ii., iv. és vi. alpontjában leírt elemekből kell levonni;
 - (b) amennyiben a levonandó összeg meghaladja azt az összeget, amelyből azt az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikk (5) bekezdésével összhangban le kell vonni, a fennmaradó részt a következők szerint kell levonni:
 - (i) az egyéb alapvető tőkeinstrumentum jellegű részesedéseknek az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 69. cikk a) pont iii., v. és b) pontjában leírt

elemeket meghaladó összegét az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 69. cikk a) pont i., ii., iv. és vi. alpontjában leírt elemekből kell levonni;

- (ii) a járulékos tőkeinstrumentum jellegű részesedéseknek a 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 72. cikkében leírt alapvető szavatolótőkét meghaladó összegét elsőként a 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 69. cikk a) pont iii., v. és b) pontjában leírt elemekből, majd a 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 69. cikk a) pont i., ii., iv. és vi. alpontjában leírt elemekből kell levonni, amíg a teljes levonandó összeg levonásra nem kerül.
- (c) az a) és b) ponttól eltérve a felügyeleti hatóságok engedélyezhetik a részesedő vállalkozásnak, hogy ne vonja le a hitelintézetben vagy pénzügyi intézményben fennálló részesedésének értékét, feltéve, hogy teljesülnek a Szolvencia II. 92. cikk (1a) bekezdésében meghatározott feltételek.

6. IRÁNYMUTATÁS – PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEKBE ÉS HITELINTÉZETEKBE FENNÁLLÓ KÖZVETETT RÉZSEDESEK MIATTI KIIGAZÍTÁSOK

28. Amennyiben az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikkével összhangban valamely pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben fennálló közvetett részesedés értékét, vagy annak egy részét le kell vonni, a részesedő vállalkozásoknak – kizárólag a szavatolótőke-szükséglet kiszámítása céljából:

- (a) a levonandó összeggel csökkenteniük kell annak a részesedő vállalkozás eszközét képező, közvetlen, kapcsolt vállalkozásnak az értékét, amelynek révén a pénzügyi intézményben vagy hitelintézetben a közvetett részesedés fennáll;
- (b) az a) pontban leírt kiigazítás céljából az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 68. cikk (5) bekezdésében és az 5. iránymutatásban meghatározott megközelítést kell követniük.
- (c) a fenti a) és b) ponttól eltérve a felügyeleti hatóságok engedélyezhetik a részesedő vállalkozásnak, hogy ne vonja le a hitelintézetben vagy pénzügyi intézményben fennálló részesedésének értékét, feltéve, hogy teljesülnek a Szolvencia II. 92. cikk (1a) bekezdésében meghatározott feltételek.

MEGFELELÉSI ÉS BESZÁMOLÁSI SZABÁLYOK

29. A jelen dokumentum az EIOPA-rendelet 16. cikke alapján kiadott iránymutatásokat tartalmaz. Az EIOPA-rendelet 16. cikk (3) bekezdésével összhangban az illetékes hatóságoknak és a pénzügyi intézményeknek minden erőfeszítést meg kell tenniük annak érdekében, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és ajánlásoknak.
30. Azoknak az illetékes hatóságoknak, amelyek megfelelnek vagy meg kívánnak felelni a jelen iránymutatásnak, megfelelő módon be kell építeniük azt szabályozási vagy felügyeleti keretrendszerükbe.

31. Az illetékes hatóságoknak a lefordított változatok kiadását követő két hónapon belül meg kell erősíteniük az EIOPA számára, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni a jelen iránymutatásnak, a meg nem felelés indokaival együtt.
32. Amennyiben e határidőn belül nem érkezik válasz, az illetékes hatóságot úgy kell tekinteni, hogy nem felel meg az iránymutatásnak, és ezt az erről szóló beszámolóban megfelelően meg kell jeleníteni.

A FELÜLVIZSGÁLATOKRA VONATKOZÓ ZÁRÓ RENDELKEZÉS

33. A jelen iránymutatást az EIOPA szükség szerint felülvizsgálja.